

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda S. Coloniensis Ecclesiæ. Hoc Est: Liber Pastoralis

Ferdinand <Köln, Erzbischof>

Coloniae Agrippinae, 1614

De Matrimonij impedimentis, illud dirimentibus & non dirimentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39761

DE IMPEDIMENTIS Matrimonij.

I.

Matrimo-
nij impedi-
menta un-
de.

Matrim.
imped. du-
plicia.

One est quidem illud dubium, quin matrimonium sit à Deo tanquam commune omnibus institutum, Ecclesia tamen sancti Spiritus magisterio

edocta quosdam recte ab eo submouet, duplii in eam rem impedimentorum genere constituto, quorum alia

1. matrimonium quidem contrahendum impediunt, sed
2. contractum non dissoluunt; alia vtrumque præstant.

Impedi-
menta ma-
trim. non
dirimēta.

II. Prioris generis sunt, si quis contra Episcopi, Iudicis aut Parochi imperium matrimonij foedus ineat; si tempore feriarum solennitates nuptiarum usurpet; si simpli civoto obstrictus contrahat; si denique alijs sponsalibus sit implicatus. His enim impedimentis illigati contrahendo procul dubio peccant; sed tamen contractum matrimonium valet.

Imped.
matr. diri-
mentia.

III. Posterioris generis censentur, error, conditio, votum, ordo sacer, cognatio, affinitas, homicidium & adulterium, cultus disparitas, alterius matrimonij vinculum, vis seu violentia, publicæ honestatis iustitia, & impotentia congregandi.

I.
Error in
persona.

IV. Cum duobus in matrimonio ineundo modis errari possit, aut in persona, vt cum alia pro alia obtruditur, aut in qualitate, vt cum pauper pro diuite, ignobilis pro nobili, corrupta pro virgine ducitur, priore modo matrimonium est irritum ob defectum consensus, posteriore validum.

V. Igno-

V. Ignorantia seruiliis conditionis seu status matrimonio
obſtit, si quis enim falsa opinione ductus cum ferua in
matrimonium conueniat, quam ſuspicabatur liberam.
fruſtra contrahit, niſi poſtea compertā rei veritatē cum
eadem corporis commercium exerceat, delibera & feruo
idem eſt iudicium.

II.
Ignorentia
cōditionis
ſeu ſtatus.

VI. Qui voto ſolenni obſtricti matrimonium inire ten-
tant nihile efficiunt, eſt autem ſolenne votum quod per or-
dinis ſacri veluti Subdiaconatus, Diaconatus, aut Presby-
teratus ſuſceptionem; vel per professionem expressam ta-
citamve in aliqua Religione approbata ſolennizatum eſt.

III.
Sacer or-
do.

IV.
Votum in
profesſio-
ne religio-
nis.

VII. Cognatio triplex eſt, Spiritualis, Legalis & Natura-
lis. Spiritualis ex Baptiſmi & Confirmationis ſuſceptione
natiuit, contrahiturq; in Baptiſmo quidem inter ſuſcipi-
entes, & baptizatum iplum illiuſq; patrem & matrem, nec
non inter baptizantē & baptizatum, baptizatiq; patrem &
matrem: in Confirmatione vero inter confirmantē & con-
firmatum, illiuſq; patrem & matrem, nec non tenentem.

V.
Cognatio
triplex.

I.
Cogn. Spi-
ritualis
inter quos.

2.

VIII. Legalis ex liberorum adoptione prouenit. Si quis
enim quempiam in filium filiamve, nepotem vel deinceps
adoptauerit, mutua inter eos cognatio oritur nuptiarum
celebrationem impediens dirimensque.

Cogn. Le-
galis inter
quos fit.

IX. Naturalis inter consanguineos eſtit, quorum alij
funt ascendentes, alij descendentes, quidam ex transuerso
ſeu latere prodeūtes, quos collaterales vocant. Inter alcen-
dentes & descendentes perpetua eſt ſive in infinitum ma-
trimonij prohibitio, in transuersalibus quartum cognati-
onis gradum non excedit.

Cogn. Na-
turalis in-
ter quos
exiftat.

Notatio.

X. At hic meminisse oportet, non esse necessum, ut vterq; contrahentium quartum gradum excesserit, sed satis est alterum tantum quinto aut remotiore gradu à communi stipite distare, etiam si alter non nisi primo aut secundo gradu ab eodem sit seiunctus. Quoto enim gradu remotior distat à communi stipite totidem distat à quolibet alio descendientium per aliam lineam ex eodem.

V.I.
Affinitas.
Conc. Trid.
ses. 24. de
reformat.
cap. 4.

XI. Affinium eadem est ratio quæ consanguineorum, nisi quod Concilium Tridentinum affinitatis impedimentum ex fornicatione natum duobus tantum primis gradibus concluserit, in reliquis contrahendi facultatem permiserit.

V.II.
Homicidiū.

XII. Qui coniugis alterius potiundi causa alteri necem adferte eius consequendi spe, eâ iustissimè à S. Canonibus priuatur. Verum hîc vnius delictum non sufficit, sed vtriusque tam superstitis quâm matrimonium sceleratè appetentis conspiratio requiritur.

V.III.
Adulteriū.

XIII. Adulterij crimen non semper matrimonium contrahendū impedit, contractumq; dissoluit, sed trib. casibus. Primo cùm adulteri procurat mortē coniugis suæ vel mariti adulteri, vt cum adultera matrimoniū celebret. Secundo si adulteri mutuò sibi fidem dederint de matrimonio cōtrahendo, post mortē vxoris adulteri, vel mariti adulteri. Tertio si adulteri de facto inter se contraxerint viuentibus prioribus coniugibus, at hic requiritur vt vterque adulteri conscius sit vitæ alterius coniugis. Nam si quæ ad alterius consortium commet, quem cœlibem esse opinatur, nihil id sequentibus cum adultero nuptijs oberit.

XIV. Et

XIV. Et quia D. Cypr. teste, iungere cū in fidelibus Matrimonij vinculū, est cum infidelibus prostituere mēbra Christi, irritum est matrimoniu, quod baptizati cum nō baptizatis cōtrahunt. De baptizatis alia est ratio, hi enim tametsi sint hæretici, Apostatæ excommunicati validè tamen, et si non sine peccato, contractum celebrant.

XV. Qui coniuge superstite alterum sibi adsciscit, nihil efficit. Neque absentia vnius et si diuturna alterius cōsortium admittendi iusta est causa priusquam de morte absentis euidenter constat.

XVI. Q uod si vxor nullo certo de morte mariti nuncio allato, sed sola suspicione adducta alteri nubat, peccatum sine dubio cōmittit, nec debitum exigere potest, reddere tamen petenti debet, quod iniquum sit innocentem maritum suo iure priuare.

XVII. Quos vel natura vel alia causa ante matrimonium contractum ad congregendum impotentes fecit, recte à matrimonio arcentur, cū illud à Deo institutum sit ad humanum genus propagandum, & eius infirmitati consulendum.

XVIII. Et quia turpissimi visum est exempli, ut quis ei iungatur, cuius coniunctam sponsalia frangendo deceperit, recte inductum est impedimentum iustitiae publicæ honestatis, quæ nihil est aliud quam affinitas siue propinquitas quedam inter consanguineos sponsi, & sponsæ ex sponsalibus orta.

XIX. Obseruāda hic est Concilij Tridētini moderatio, qua sustulit iustitiae publicæ honestatis impedimentum ex

spon-

IX.
Cultus di-
sparatus.

X.
Vinculum
alterius
matrimo-
nij.

Quid agen-
dum incer-
ta coagio
morte.

XI.
Impoten-
tia congre-
diendi.

XII.
Iustitia pu-
blicæ ho-
nestatis.

XIII.
Iustitia pu-
blicæ ho-
nestatis.

*Concil. Trid.
Sess. 24. de
Reformat.
matr. c. 3.
XII.
Vis & vio-
lentia.*

sponsalibus inualidis ortum, decreuit autem, vbi valida sunt, vt primum gradum non excedant.

XX. *Iustus denique metus seu vis & violentia illata matrimonium prorsus eneruant, cuiusmodi est, si quis timore mortis aut corporis cruciatu exterreatur, aut liber seruitutem timeat, aut in carcerem detrudatur, aut stuprum vereatur, vel amissionem bonorum vel omnium, aut majoris saltem partis, vel denique vincula, aut honoris periculū extimescat. His enim casibus iuste terretur sapiens.*

*Casus in
quo metus
non impe-
dit marri-
monium.
De coniu-
gio rapro-
ris & raptis*

XXI. *Quod si metum passi tacite postea per spontaneam cohabitationem & per carnalem copulam subsequenter consentiant, constabit matrimonium.*

*Concil. Trid.
Sess. 24. de
reform. matr.
cap. 6.*

XXII. *Salubriter etiam propter matrimoniorum libertatem Tridentina Synodus decreuit inter raptorem & raptam, quamdiu ipsa in potestate raptoris permanserit, non posse consistere matrimonium. Quod si rapta a raptore separata, & in loco tuto & libero constituta illum habere in virum consenserit, eam raptor in uxorem habeat; & nihilominus raptor ipse ac omnes illi consilium, auxilium & fauorem praebentes sint ipso iure excommunicati ac perpetuo infames, omniumque dignitatum incapaces,*

3.

& si clerici fuerint de proprio gradu decident. Teneatur praeterea raptor mulierem raptam, siue uxorem eam duxerit, siue non duxerit, decenter iudicis arbitrio dotare.

MODVS